

3850.

Quod Deus bene vertat!

1682, 1 a 10

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,

DE

LEGITIMA EJUSQ;
NECESSARIA PRÆSTATIONE

29

QVAM

Divino annuente Numine

EX DECRETO ET AUTHORITYTE AMPLISSIMI

ICTORUM ORDINIS.

IN FLORENTISSIMA AC ILLUSTRISSIMA

HEIDELBERGENSIUM UNIVERSITATE

PRAESIDE

VIRO MAGNIFICO CONSULTISSIMO ATQVE

EXCELLENTISSIMO

DN. HENRICO COCCEJO

ANTECESSORE ET CONSILIARIO STATUS

ELECTORALIS PALATINI DIGNISSIMO

p. t. FAC. DECANO. SPECTABILI

Patrono Promotoreque sempiterno obser-

vantiæ atque obsequii cultu suspiciendo.

PRO LICENTIA

SUMMOS INUTROQUE JURE HONORES

RITE LEGITIMEQUE CONSEQUENDI,

Publico Eruditorum examini subjicit

JOHANNES JACOBUS SÆD.

Alsata-Colmariensis

Ad Diem Junii M. DC. LXXXII. h. l. q. f.

HEIDELBERGÆ,

Literis SAMVELIS AMMONII VNIVERS. Typograph.

to.

DEO
PATRIÆ
PATRONIS

Atque

AMICIS
SINCERIS.

PROOEMIUM.

Miraberis fortassis, Lector Benevole, quod ritè
 Mexantlatis in utroquè jure examinibus, aliis
 nobilissimis Juris civilis materiis, aliam prætulero,
 eamque fugitivo calamo percurrendam (non dico
 tractandam) putaverim, de qua integri commentarii
 conscripti extant? Sed desines mirari, quando co-
 gnoveris, privatam aliquam causam, quædam de hac
 materia monendi, injunxisse necessitatem, quod
 eo libentius feci, quo celebrior est locus in Jure de
 Legitima, ita quidem, ut referente *Rittershus. ad*
Novell. part. 6. c. 4. nihil crebrius in consiliis, respon-
 sis, & decisionibus DD. sit, quam Legitima. Si verò
 me quem putabas non præstitero, Tuæquè
 expectationi non satisfecero, temporis angustia,
 meæquè Tenuitati, ut pro Tuo erga me amore ad-
 scribas quæso, Tibiquè certissime persuadeas, Te
 non promptius errantè moniturum, quam ego mo-
 nentem sequar, & ut verbis utar *Hug. Grot. tr. de*
Jur. B. & P. in prolog. in fin. si quid pietati, si quid
 bonis moribus, si quid ulli veritati dissentaneum di-
 ctum est, id nec dictum esto. Vale, Lector Optime,
 faverequè perge.

THES. I.

THESIS I.

Successio in bona alterius est vel ex lege seu naturæ seu positivâ vel ex justa voluntate patris familias. Illa vocatur ab intestato; hæc per testamentum; Illa nititur voluntate plerumque tacitâ, hæc expressa; & naturale est, ut pariter hæc ac illa. servetur defuncti voluntas. Hæc autem voluntas præsumpta respectu successionis liberorum in bona parentum libera non est plane secundum Jus Naturæ sed restricta ad aliquod debitum, quod fundatum est in alio principio Juris Naturæ nimir. præstatione alimentorum; Qui enim dat formam, dat quæ ad formam sunt necessaria, teste Hugone Grotio de Jur. Bel. & Pac. lib. 2. c. 7. §. 4. Quare, inquit, quicquid est ut homo existat, is quantum in se est, prospicere debet de his, quæ ad vitam humanam i. e. naturalem ac socialem, nam ad eam homo est natus, sunt necessaria. Hocque exigit instinctus naturalis, qui nobis communis est cum brutis animantibus. Omnia enim animalia à natura ducuntur ad alendum id, quod procrearunt, quem naturæ impulsus homines etiam percipiunt. Hinc Iustus Paulus in l. 4. ff. de agnos. & alend. lib. inquit, necat qui alimenta negat. Ex quibus patet hanc successionem ab intestato non tam oriri ex præsumpta defuncti voluntate, quam ex hac alendi necessitate; Non satis itaque accurate ratiocinatus videtur

detur *Hug. Grotius d. tr. lib. 2. c. 7. §. 4. in princ.* autumans,
 successionem remota omni lege civili ex conjectura voluntatis
 naturalem habere originem. Verum equidem est, illam proce-
 dere ex conjectura voluntatis, utpote quæ duplex est. 1. Nemi-
 nem velle res suas post se de relictas. 2. Unumquemq; alteri vel-
 le id, quod convenientissimum. Sed illa voluntas, uti superius
 innuimus, limitanda est. Ex hac enim sententiâ Grotii mul-
 ta sane absurda & absurda (quod pace tanti Viri dixerim)
 sequerentur; si enim omnis successio vel ab expressa vel à
 præsumpta voluntate defuncti descenderet nulla daretur natu-
 raliter successio contra defuncti voluntatem, nec querela in-
 officiosi locum jure naturæ haberet; cum tamen ipse *Grotius d. §.*
4. n. 2. in fin. testamentum, quo filius excluditur, cum Salu-
 stio impium pronunciaverit, at sanè impium non esset, si à vo-
 luntate omnis successio petenda esset. Necessè itaque est,
 præter voluntatem defuncti esse quoddam jus naturale de
 cujus successione pronunciamus. Quinimò ipse *Grotius d.*
1. fatetur ob præcisum debitum naturale liberis hæ-
 reditatem deberi, & sane rectissime; Eorum enim
 gratiâ bona paterna sunt acquisita *Paul. 2. corinth. 12.*
v. 14. adeo, ut viventibus adhuc parentibus quo-
 dammodo honorum paternorum existant domini *l. ii. ff. de li-*
ber. & post. testamentumque inter eos divisionis potius
 quam testamenti vicem obtineat per *§. 3. Inst. de hered. qualit.*
& diff. §. 3. Inst. de hered. que ab intestat. Nimirum res ita se
 habet: Parentes contrahendo nuptias quodammodo coeunt in
 societatem bonorum *vid. l. 1. ff. de R. N.* in eaque procreant
 liberos, ut ita sit quædam relata societas inter Parentes & liberos
 quæ licet inæqualis sit, manet tamen societas, & hinc li-
 beri jus quoddam habent ad hæreditatem paternam: fundatur
 autem illud jus in spe aliquâ, quæ viventibus adhuc parentibus
 liberis

liberis competit, quod etiam videre est ex sacra scriptura vid. *epist. ad Gal. iv. 7.* ubi Apostolus ita argumentatur: Filius est, E. hæres, eleganterque hoc exprimit *Paulus in l. 7. ff. de bon. Damnat.* Ne tamen aliquid statuere videamur, quod iniquitatem sapiat, Parentibus tanquam Dominis rerum suarum liberam dispositionem negando, quod etiam contra naturam est *l. 21. C. mandat.* permittitur illis, quo liber fit filius & licitum arbitrium ultimum (quo magis nihil hominibus dari potest *l. 1. C. de sacrosanct. Eccles*) pro sua voluntate disponere de bonis tanquam Dominis, moderatoribus, & arbitris *l. 14. C. de contrahempt. & vend.* modo liberis legitimam propter debitum, quo parentes illis præstare alimenta tenentur, salvam reliquerint.

Thef. II.

Vocabulum legitimæ, quæ alias etiam vocatur debitum *Nov. 18. in præfat.* item debitum bonorum subsidium *l. 5. ff. de inoff. test.* item quarta legitimæ illius partis, quam quis ab intestato esset habiturus *l. 6. & 8. C. d. tit.* unde deriveretur cuilibet constare potest, nimirum à lege, quasi portio quædam à lege terminata. Hinc legitima formaliter considerata ratione definitæ quantitatis est Jur. civilis seu positivi & hætenus mutari potest. *l. 36. §. 1. in fin. C. de inoff. test.* ratione autem sui materialis ipsius juris succedendi, quod naturali jure debetur, mutationi non est obnoxia, jura enim naturæ mutari nequeunt *l. 8. ff. de R. J. vid. Struv. Syntagm. Jur. Civ. Exercit. X. §. 10. n. 2. Strauch. Diss. 9. th. 35. Frans. ad tit. inst. de test. inoff. n. 22. & Michael. Grass. 1. recept. §. Legitima quest. 2.* Et nihil aliud est, quam portio quædam certis personis necessario ex successione debita. *Vid. Biccus in colleg. J. A. Enucl. tit. de inoff. test. n. 15. Rittershus. ad Novel. part. 6. c. 4. n. 3.*

Thef. III.

Relinquenda autem hæc portio illis personis, quæ habent
quere-

querelam inofficiosi. Hanc cū quædam habeant absolute quædam secundum quid, legitimā quoq; quibusdam deberi absolute quibusdā secundum quid evidentissimi est juris. In priorē classē referendi sunt Ascendentes & descendentes, in posteriorem transversales seu collaterales. Et quidem Parentibus debetur ex capite pietatis & in solatium liberorū amissorum; Ratio enim miserationis inquit *Struv. Syntag. Jur. Civ. Exercit. 9. thes. 8.* ad bona liberorum parentes contra ipsorum & naturæ aliud intendenti votum, admittit. Hinc ordo naturæ mutatus paterque succedens filio ad triste lucrum venire dicitur *l. fin. C. communia de success.* Incredibilis tamen reverentia, observantia amorque, quo liberi propter innumera in se collata beneficia, quorum magnitudinem nulla dies, nulla temporis vetustas, non casus ullus, non fortuna imminuere debet, parentes prosequi tenentur, ab iis exigere videtur, ut parentibus bona sua relinquunt, ita quidem, ut successione parentes privantes contra observantiam illis debitam agere meritò dicantur, merenturque, quibus nota ingratorum hominum, quo crimine nullum est odiosius, inuratur, dum nec minimam quidem parentum meritorum partem assequi valent. Liberis autem competit Legitima de jure Naturæ & quidem præceptivo *l. 7. ff. d. bon. damnat.* quia ex eodem debentur alimenta & ab his ad Legitimam validissimum fit argumentum; Uti enim parentes viventes liberos suos alere tenentur, ita morientes tantum relinquere necesse habent, ut honeste pro conditione cujuscunque vivere liberi possint. *vid. Grotium de Jur. Bel. & Pac. lib. 2. c. 7. §. 4. n. 3. Marc. Ant. Cucchum tract. de inoff. test. pag. m. 456. & de jure divino quoque deberi tradit Socinus in consil. 30. col. 1. vol. 1. De jure naturæ attestatur Geil. 2. Observ. 122. Carpzov. Definit. forens. part. 3, constit. 7. Definit. 24. n. 8. Vicentius de Franchis*

Dec.

Dec. 127. n. 9. quæ sententia communi DD. calculo ita comprobata est, ut referente *Michael. Grass. d. tr. §. Legitima. quest. 2.* nemo unquam discrepuerit.

Thef. IV.

Hinc ea quæ à *Perezio ad Tit. C. de inoff. test. n. fin.* & ab aliis apparenter dissentientibus in contrarium adducuntur, tanti momenti non sunt, ut nobis à communi opinione recedendi necessitatem injungant; Exemplum enim militis liberos à querela inofficiosi excludentis *p. l. 9. & 24. C. de inoff.* nihil aliud probat, quàm quòd Princeps & lex civilis de rebus ac juribus civium ex justis causis publicæ v. g. utilitatis disponere, & eo nomine jus quæsitum quoque adeoque naturâ debitum auferre possint, quo titulo pactis naturâ validis vim obligandi efficaciter adimunt, conventiones doti adversas, intercessionem mulierum, mutuas pecunias filiorum aliasque improbant, filias ab hereditatibus, ut *Lege Viconia* factum, excludunt, quin omnes collectas oneraque ex hac causa bonis civium imponunt; eodemque modo militibus hoc privilegium concedunt, cùm publicè utile sit, milites, dum in ipsa expeditione hostem vel vident vel quærunt aut expectant, (his enim solis id competit) ab omni cura rei domesticæ, & à necessitate inquirendi in quantitates legitimæ, in querelam inofficiosi, earumque jura vacuos immunesque præstari. Unde sicut cætera naturæ jura, quæ turpitudinem aliquam sapiunt, ita & ea, de quibus jam egimus, cessante tali causa mutationi non magis subjacent, quàm ipsa divina voluntas, quæ hujusmodi jus constituit, & quâ sepositâ omnes actus sunt indifferentes, nullique dantur, excepto Dei cultu, qui per se citra impositionem honesti aut turpes sint, uti non nemo statuit, putans dari actus, qui se habent antecederent ad divinam voluntatem h. e. tales actus

les actus esse turpes, etiamsi Deus non prohibuisset, quod sane admitti non potest. Id equidem libenter concedo, hypotheticè quosdam actus esse turpes, posito nimirum statu, quo nunc vivimus, positaque natura, quam Deus in liberrima hominum creatione humano generi assignare voluit, sed cum omnia & per consequens homines pro liberrimo suo arbitrio creaverit, quid impedit, quo minus homini aliam potuisset induere naturam, quæ propius accessisset ad naturam brutorum? quæ sepius tales actus exercent citra peccatum, quibus homo referente *Samuel. Pufendorf. lib. 1. c. 2. §. 6.* patris gravissimo se scelere fuerat obstricturus; *Non quod motus, uti inquit physicus hominis & bruti in se differant, sed quia quibusdam hominis actionibus moralitas per legem est imposta quæ à bruti actibus abest.* Hinc errore lapsi objectum Juris naturalis citra impositionem honesta aut turpia per se statuentes, non ideo, quia legislator voluit, huicque sententiæ tenaciter hærentes nihil aliud agunt, quam ut Dei liberrimam in assignandis rerum figuris voluntatem in dubium vocent. Huc pertinet exemplum Israelitarum Ægyptiis vasa auferentium *Exod. c. 12. n. 36.* qui actus seposito mandato divino à turpitudine morali immunis non fuisset. sed hæc hujus loci non sunt, vid. de hisce profunde & solide philosophantem *Pufendorf. d. loc.*

Thef. V.

Ex demum dictis fuit decisio illius quæstionis, circa cuius veritatem referente *Socin. cons. 50. per tet. vol. 1.* ducentis retro annis à DD. disputatum, qui infinitas affert auctoritates in utramq; partem, idem facit latissime teste *Gail. Albertus Brun. in tract. Statut. art. super Statut. fæminas excludent.* Quæstio est An Legitima statuto seu consuetudine tolli possit? sunt qui putant legitimam liberorum statuto vel consuetu-

B

dine

dine minui posse, sed non in totum tolli, sunt qui contrariam sententiam amplectuntur, statuentes, legitimam non solum minui sed etiam prorsus tolli & in totum. Nobis prior sententia arridet, cum enim Legitima materialiter considerata Juris Naturalis sit, quatenus nimirum ei insunt alimenta *Grotius alleg. loc.* uti hactenus demonstrare fuimus occupati, nullo statuto seu consuetudine radicitus tolli posse, quis non videt? Illud equidem juxta *thes. 4.* facile largimur cum *Gail. 2. observat. 122.* statutum ex rationabili causa tollere omnino Legitimam posse favore scil. agnationis, uti in statuto excludente foeminas a successione parentum, masculis extantibus, quanquam illae foeminae in effectu non penitus a Legitima excludantur, quia filiabus istis in alio, quod vicem Legitimae obtinet, ita ut alimenta necessaria habeant, providet. Firmo itaque stat. telo Legitimam in se spectatam statuto tolli non posse, neque consuetudine (consuetudo enim irrationabilis nullarum est virium *l. 2. C. de alend. liber.*) cum veniat ex praeepto Juris Naturae; determinari tamen, augeri vel minui recte potest, uti videre est apud *Muscul. c. tr. concl. 7. lit. B. n. 29. Illustr. Bar. Enenck. Priv. 14. p. 1. c. 12. n. 4.* hisce adde *Dieterich ad A. B. tit. 25. vers. patrim. facult. Merlin. de Legitima l. 5. tit. 1. quest. 6. n. 6.* certusque relinquendi modus a Jure Civili praescribi, uti quod institutionis non legati titulo sit relinquenda, quod in mere civili ratione fundatur, nempe in sola honoris opinione, quo affici censetur qui instituitur; De hac quaestione consulendus ab eo qui diversitatem sententiarum scire cupit *Gail. supr. alleg. loc. Mynsing. cent. 5. observat. 3.* qui praedictum in camera observatum refert. *Carpzov. d. tr. part. 3. Const. 12. §. 6. Rosenthal. de Feud. cap. 7. conclus. 25. n. 27. Vincentius de Francbis Dec. 628. n. 3. & imprimis Cuscius d. tract. pag. 388. n. 70.* qui quatuor principali

oribus.

oribus sententiis, quas DD. acriter defendere solent, in medium allatis, hanc nostram magis receptam fatetur. In Legitima autem ascendentibus & transversalibus debita facilior sum, quia mere Juris Civilis videtur, ea autem quæ ex mero jure civili originem trahunt, contrario jure corrumpi possunt §. pen. *Inst. de jur. nature & gent.* nihil enim tam naturale est quam eo modo dissolvi quo colligatum est, *l. 80. ff. de solut. l. 35. ff. de R. J.* Quamvis quoad ascendentes dissentiat *Mynsing. Cent. 6. observat. 44.* cui oppono *Cucchum d. loc. num. 69. in fin.*

Thef. VI.

Cum autem filius nullum habeat jus in legitima vivente adhuc patre, sicut nec patronus in bonis liberti viventis *l. 2. ff. si quis a patr. fuer. manumis.* & pater de rebus suis arbitrio suo disponere, vendendo, donando possit, neque habeat filius, quid conqueratur, cum pater rei suæ sit moderator & arbiter *l. dudum ff. de contrah. empt.* sed eo demum mortuo dicatur habere jus & Legitimam quasi sibi debitam *vid. Carpzov. d. tr. 3. 12. 10. & Strauchium dissert. 9. thes. 37. l. 1. §. si puberi ff. de collat. bonor.* Pater non tenetur in vita sua assignare Legitimam etiamsi bona dilapidaret *Barthol. ad d. l. 1. Rittershus. ad Nov. confer. Cucchum d. tr. p. m. 213. num. 5. & seqq. & Michael. Grass. d. §. Legitima quest. 12. n. 5.* Nequè obstat *l. 11. ff. de lib. & postum.* Disting. inter Dominium intellectuale seu interpretativum & verum seu effectuale. Prius est in filiis vivente adhuc patre, interpretatur enim lex filium & patrem esse unam eandemque personam, fingiturque ideo filius familias quasi Dominus bonorum paternorum, sic fictum habet Dominium; secus est quoad posterius, quia Dominium est quædam plenitudo, quæ non capit plures in solidum. vid.

Mynsing. Cent. 4. Observ. 25. poterit tamen pater si velit assignare Legitimam, quia quilibet favori pro se introducto renunciare potest. *l. pen. C. de pact.*

Thef. VII.

Quantitas autem Legitimæ quæ sit, patet vulgo, olim scil. quadrans, hodie semis vel triens pro numero liberorum; quorum illi qui jure repræsentationis veniunt, pro una persona habentur. Exemplum hujus innovatæ quantitatis, tale esto; Titius in bonis habet 100000. fl. & liberos octo, hic Legitima eorum erit semis i. e. 50000. fl. qui dividantur ita ut singuli ex his 50000. consequuntur 6250. fl. *Carpzov. part. 3. Const. 12. Definit. 11. Rittershus. ad Novell. part. 6. c. 4. num. 37. Strauch. d. loc.* Hac occasione quæri solet à DD. An ad exemplum liberorum parentum Legitima quoquè aucta sit? Mirifice hic dissentiunt Interpretes. Nos non obstantibus affirmantium rationibus, negantium opinionem amplectimur, & I. ideo quia si quis bene respiciat textum in libro Novell. non videtur loqui nisi de filiis; Et inprimis argui potest à rubrica (quæ est demonstrativa eorum quæ dicuntur in nigro, uti tradunt DD. *in l. 1. ff. de reb. cred.*) quæ loquitur de triente & semisse & de successione filiorum. II. Alia ratio est in parentibus quæ in liberis, & ubi non est eadem ratio ibi non idem jus *l. 32. ff. ad L. Aquil.* Liberi enim ex communi voto ac naturali ratione absolute id exigente bona expectant *vid. præfat. Novel. 18.* Parentes verò non ex ordine naturæ, sed contra eum, ordine scil. mortalitatis turbato. III. Quia correctoria sunt stricte accipienda. IV. quia beneficia non egredientur personas expresse nominatas. Nequè obstant verba finalia *d. Nov. 18. c. 1.* hoc observando in omnibus personis &c. Intelligenda enim de personis, quibus dabatur querela inofficiosi respectu Legitimæ debitæ de jure naturali, quod pro-

probatur ex *prafat. in vers. 6.* frequenter ibi, quod relinqu-
tur jam debitum vocant. Et hanc sententiam in puncto ju-
ris veram pronunciat *Anth. Cucchus d. tract. pag. 459. confer.*
Scotan. Dissert. 24. thes. 14. Dissentit. D. Richter. Dec. 52. n. 3. Dn.
D. Struv. Syntagm. Jur. Civ. Exercit. 10. th. 13. Ludov. tract. de
Ultim. voluntar. p. 2. p. m. 388. Treutl. vol. 1. Disp. 13. th. 13. lit. C.
Strauch. dissert. 9. th. 36. & Michael. Grassi. d. S. quest. 9.

Thef. IIX.

Item quoque obtinere putamus in transversalibus, fra-
tribus scil. & sororibus. I. enim nupiam facta est mentio
auctæ fratrum legitimæ, quod autem mutatum non est, qua-
re stare prohiberetur *arg. l. 27. C. de testam.* II. Fratribus ac
Sororibus non jure ordinario, nec ratione naturali, ut liberis,
sed per accidens saltem odio infamis personæ institutæ ex
mera legis dispositione querela competit *arg. l. 15. princ. ff. de*
inoff. test. Adstipulator Mercur. Merling. de legitima l. 1. c. 3. q. 4.
Gloss. in authent. Nov. ff. super verb. Titulo. C. de inoff. test. Arum.
Exercit. 10. thes. 21. Michael. Grassi. d. S. quest. 10. Dissentiunt
iterum *Dn. Struv. d. loc. Strauch. alleg. loc. & alii quos brevita-*
tis causa omitto.

Thef. IX.

Cum autem in augmento & in computatione Legitimæ
liberorum numerus inspiciatur, quæritur an exhæredati liberis
annumerentur? Sic e. gr. quoad portionem minuendam habet
pater quatuor filios, unus ex illis fuit ex hæredatus, atque à suc-
cessione paterna repulsus, operæ pretium erit quærere, in quot
partes iste triens sit dividendus, an in quatuor, ut ita pars
ex hæredati ad hæredem universalem perveniat, an vrò in tres
ut ita illius pars accrescat non exhæredatis? & filium exhæ-
redatum liberis annumerari & partem facere, nec quantum
ad Legitimam pro mortuo haberi, quia respicitur portio & jus

intestati, quo omnes liberi sunt æquales. Et spectatur hic quid jure ipsis concessum, non quid per exhæredationes aliter dispositum sit, probaturquè *text. expres. in l. 8. §. 8. ff. de inoff. test.* Idem obtinet quoad augendam portionem. Si enim e. gr. pater habet filios quinque, uno ex his à successione remoto, reliquorum nihilominus erit semis, non triens. Dissentiunt. *Scotan. dissert. 24. thes. 15. Cucchus. d. tr. pag. 567. Gail. 2. observat. 122. n. 18. Facchin. 4. controuv. 31. Berlich. part. 3. Conclus. practic. 12. n. 9. & seqq.*

Thef. X.

Matri quoque deberi legitimam certissimi est juris, & in hoc unanimiter consentiunt DD. quanta autem illa esse debeat, si defuncto filio concurrat cum defuncti fratribus, invicem contendunt, quibusdam partem totius hæreditatis quibusdam vel partem tertiæ autumantibus. Illam tuetur Jacobus Butrigarius, *Baldus in auth. Novis. quest. 8. Salicetus in quest. 9. C. de inoff. test.* & Paulus Castrensis, in concilio 254. Hanc Bartholus, quem sequimur, quia si defunctus decessisset intestatus, mater & isti duo fratres æqualiter successissent in trientes, adeoque Legitima cujusque est trientis illius quadrans *l. 8. §. 8. ff. de inoff. test. l. 6. l. 8. C. eod.* Ergo satis est, si hæres suppleat matri Legitimam usque ad quartam partem tertiæ partis, cum plus ab intestato habitura non fuisset quam trientem. *vid. Anton. Cucchum d. tract. pag. m. 523.*

Thef. XI.

Dissentiunt iterum DD. An legitima sit quota bonorum an verò hæreditatis? Qui pro quota bonorum stant, inter quos est *Gail, 2. observ. 120. n. 2. & 2. observ. 131. n. 12. Card. Tuses tom. 5. practicar. conclus. L. L. 18. n. 30. & seqq. Berlich. part. 3. conclus. 11. n. 3. Mantuan. de conjectur. ult. volunt. lib.*

7. c. 8.

7. c. 8. n. 3. & P. Chass. in consuetud. Burg tit. des successions
 §. 1. n. 2. hanc in primis urgent rationem, quia legitima non
 debetur, nisi deducto ære alieno l. 8. §. 9. ff. de in off. test.
 Atque bona dicuntur alieno ære deducto l. 39. §. 3. de V. S. quia
 creditores defuncti liberis tempore sunt priores, sicque po-
 tiores l. potior. 11. ff. q. potior. in pign. habeant. Liberis au-
 tem non Legitima debetur nisi à parentis morte l. 6. C. de
 inoff. test. Posterioris membri affectu rejiciunt hanc conse-
 quentiam. Quorum fundamentum est, quod Legitima sit
 aut triens aut semis, atqui triens & semis partes sunt hæ-
 reditatis §. hereditas Inst. de hered. inst. vid. Bartol. in l. pater
 filium n. ib. ff. de inoff. test. & Scotanum d. Diss. n. 18. qui ta-
 men alio nititur fundamento, quod vide. Nobis autem
 tam hæreditatis quam bonorum partem asserentium senten-
 tia arridet, diverso intellige respectu, licet Legitima quo-
 ad onera & incommoda sit quota bonorum, ut non debeat
 tur nisi ære alieno detracto, eo tamen sensu dici quoque potest
 pars hæreditatis, quia hæres nominatus est; Unde ei e-
 tiam datur remedium L. fin. C. d. Edict. D. Hadr. tollend. Hanc sen-
 tentiam sequitur Magnus Dn. Dr. Rebhan, Patronus Præ-
 ceptorque meus in æternum colendissimus in Hodeget. Jur.
 p. 240. n. 48. Johannes a Sande in suis decis. aur. lib. 4. tit.
 9. Det. 6. & Mar. Anton. Cucchus detract. p. 526. n. 4. & 5.
 Thef. XII.

Uti autem Legitima (quæ ex singulis substantiæ defun-
 cti rebus iudicis arbitrio, decerpitur l. 36. verb. C. boni viri. de
 inoff. test. quæque tantum institutionis titulo relinquenda est,
 Nov. 115. c. 3. pr. cujus hæc est sententia, quod patere neatur
 instituere, aut exhæredare liberos, non autem sufficiat legati
 titulo vel alio simili citra institutionis formam eam dare Rit-
 tershus. ad Novell. part. 6. c. 3. n. 36. Scotanus D. Dissert. th. 26. Cani-
 sus

*Isus ad lib. 3. Decretal. in. cap. Raynutius n. 2. & seqq. Dissentia
Strauch. Dissert. 9. th. 38. Cucchus, sed uti ipse fatetur con-
tra communem sententiam d. tr. p. 676.) non debetur ni-
si deducto ære alieno per jur. alleg. ita libera esse debet ab
omni onere, in tantum, ut si quid oneris sit adjectum, pro
non adjecto habendum sit. Gail. 2. Observ. 119. & seq. n. 12.
Fachin Cib. 12. c. 20. Ratio autem manifesta, quia Legitima
non ex voluntate testatoris, sed legis dispositione ejusque ne-
cessitate & provisione dependet Nov. 1. c. 1. §. 1. Nov. 115. c. 3.
quem autem testator non honoravit, eum etiam non potest
onerare. Admittit itaque Legitima neque conditiones, ne-
que dilationes, nec ullam moram, neque usumfructum
neque prohibitionem alienationis (hæ enim veræ sunt spe-
cies onerum, seu gravaminum) sed integra non imminuta, omni
ex parte immunis filio relinqui, & in continenti patre mortuo
solvi debet, omnibus dictis oneribus inde detractis l. 32. C. de
inoff. test. Gail. d. loc. Rittersh. d. tr. part. 6. c. 4. n. 27. Carpzov.
Definit. forens. p. 3. c. 9. Desint. 1. Vincentius de Franchis Dec.
127. n. d. Joh. Stuckius consil. 4. n. 895. Canisus d. tract. thes.
7. & 8. Michael. Grass. d. §. quest. 39. & Scotanus d. Dissert.
thes. 17. hac addita tamen limitatione, nisi forte bona mente
i. e. in favorem filii id evidenter sit factum, quod fieri po-
test, si e. gr. testator filio, cum id ei conducat, prohibet, ne alie-
net bona legitimæ donec ad ætatem perfectam pervenerit
vid. Cujacium ad Novell. 18.*

Thef. XIII.

Ex hisce dictis abunde patet, quid tenendum sit de ejus
modi dispositione, qua parens Juris imperitus uxori legavit
universorum bonorum usum fructum, liberorum verò nullam
fecit mentionem, nimirum illam non valere, nullius plane
momenti esse, contrariariq; apertissime, d. Nov. 28. c. 3. con-
stat

stat, quod & confirmant verba satis manifesta, quæ reperiuntur ap. *Carpzov. d. tract. p. 3. Const. 9. Definit. 2.* Wann dem Kindern im Testament die gebührliche Legitima oder Erbtheil/ oder sonst eintheil Güther titulo honorabili nicht verlaßen/ noch sie darinn als Erben eingesetzt werden/ so ist das Testament nichtig. Quin licet filios instituerit in proprietate, detracto usufructu, mentio oneris adjecti scil. usufructus tamen tollitur, quantum ad partem Legitimæ, & usufructus hactenus pro non adjecto habetur, juxta *Thef. XII.* Hinc fit, quod hæc cautela, quam defendit *Cæpoll. cautel. 21. à DD.* inter quos est *Carpzov. d. tract. p. 3. c. 12. definit. 7. & Scotanus d. l. appelletur inepta.* Est enim usufructus onus, & quidem gravissimum, Legitimamque valdè gravat, quæ tamen uti dictum, plane nullum recipit onus; quod autem onus sit, & gravet, videre est ex hoc, quia est servitus. *l. 1. ff. de usu. & usufr. leg.*

Thef. XIV.

Debetur itaque Legitima liberis in proprietate usui fructui nexa & contexta, ne dum, uti eleganter ait *Balduinus pag. 548.* usufructus esset penes uxorem, liberi cum sua nuda proprietate misere esuriant. Et hanc rationem quoque urget *Justin. in Novel. alleg.* liberisque paternè succurrit: Novit enim mulierum genus, cui nihil potius est, quam ut multarum possessionum præsidio munitum, imperium super liberos quam severissime exercent, suæque avaritiæ testimonia quam manifesta edere possint. Juxta *Accursium* enim in *l. 34. v. 6. e contrario. ff. de neg. gest. & Pancivol. conf. 8. n. 25. & conf. 58. n. 21.* mulierum genus est tenacissimum, ita quidem, ut referente *Tiber. Decian. v. 3. Resp. 32. n. 7.* loco miraculi haberi debeat, cum mulier donat. Ne itaque liberi misere esuriant, à matre Legitimam, cujus usum-

C

fru-

fructum sibi vindicare non potest, petunt, quam si dare recusat, ad hoc compelli potest, quibus autem remediis utendum thes. seqq. videbimus.

Thef. XV.

Neque Parens sua dispositione impedire potest, quominus liberi eam consequantur, in tantum, ut etiamsi verbis expressis eam prohibuerit, ejus præceptum non valeat; Deditur enim Legitima, uti supra probavimus, de jure Naturæ, quod nisi ex certis justisque causis mutari potest. II. Ejusmodi præceptum parentis non valet, quia fit in fraudem legis. Nec obstat, quod suprema testatoris voluntas pro lege observanda sit. *in §. Disponent. in Auth. de nap.* quia hoc non procedit, si aliquid contra jus vel legem disponit *l. 27. ff. de condit. Inst. junct. l. 9. ff. eod.* non enim statuere potest, ut LL. non habeant locum in suo testamento *l. 55 ff. de legat. 1.* hinc præcepta testatoris de justis non injustis intelligenda sunt, per *jur. alleg. &* licet voluntas ejus ante omnia attendenda sit, legibus tamen ut subjiciatur necesse est, ita quidem ut referente *Stuckio Consil. 4. n. 857.* licet testator millies clausulam privationis adjecerit, attamen filium privare ea non possit, *arg. l. 5 ff. quibus ut indign. vid. etiam Carpzov. d. tract. part. 1. Constit. 7. D. 24. Gail. 2. Observ. 145. n. 11. Canisum d. tract. p. 217. & Cucchum,* secundum quem pater liberos legitima defraudare volens, quod fieri potest, si alteri promittit sua bona post mortem, quia erit as alienum, adeoque debetur ante Legitimam, seu falso confiteatur, quem sibi certam pecuniæ summam mutuo dedisse, seu bona sua in præjudicium filiorum vendit, peccatum committit mortale *p. m. 60. Rom. 4.*

Thef. XVI.

Quid autem si filius dispositioni paternæ consenserit, eam.

eamque approbaverit? Disting. vel enim approbatio facta est, vivente adhuc patre, vel eo mortuo, si illud, nequè ulla pactio seu transactio cum patre inita tantum officit filio, ut à justa integræ legitimæ petitione post mortem ejus repudiari possit; Magis enim, inquit Justinianus *in l. 35. §. 1. C. de inoff. test.* meritis filii provocandi sunt ad paterna obsequia, quam pactionibus adstringendi; modo jusjurandum non accesserit, nam hac specie pactio valeret, propter generalem regulam, qua jubetur omne juramentum servari; quod non tendit in præjudicium alterius, nec redundat in dispendium salutis æternæ *c. 2. de pact. lib. 6. & c. cum contingat 28. in fin. de jurejur.* Si hoc, quin ejusmodi pactio locum habeat dubium est nullum, quia quilibet juri pro se introducto renunciare potest *l. 2. C. de pact. Casus d. loc. p. 217. Gail. 2. Observ. 119. n. 8. & DD. ab eo alleg.*

Thef. XVII.

Uti autem quilibet juri pro se introducto renunciare valet, *d. text.* ita quoque necessitatem restituendi sibi imponere potest, juxta præceptum *l. 35. §. 2. C. de inoff. test.* Hinc libenter admittimus illam cautelam, quam per mores receptam asserit *Scotanus d. D. thef. 17.* quæ est, ut pater det filio electionem, num nudam velit habere Legitimam, num usufructum totius suæ portionis per omnia fidei commisso oneratæ, adeo ut nec legitimam reliquam habeat, quia non testator, sed filius eligendo se gravat. Nec ejusmodi etiam statutum, quo disponitur, ut conjux superstes bonis universis defuncti conjugis ad vitam utatur fruatur, nec liberi eo vivente, legitimam petere possint, plane rejicimus, quod defendit *Carpzov. d. tract. part. 3. C. 12. D. 6.* modo interim à conjuge superstite præstentur alimenta. Et res sane ad idem recidit, cum enim Legitima loco alimentorum sit. *dd. text.*

filii, dum ea suppeditantur Legitima privatus dici non potest, sunt autem alimenta constituenda pro dignitate familiarum & Patris, & si paternæ opes sufficiant lautiora. Caveat autem sibi filius ne si alimenta sibi deberi contendat, Legitimam petat, sed judicis officium inploret, nam si Legitimam peteret, succumberet, veluti inepte agens; alimenta enim judicis officio petuntur *l. 3. ff. de alim. leg.*

Thef. XVIII.

Fidei commissum, quia non minimum onus continet, legitima quoque rejicit; Hinc fit, quod hæc conditio ubi pater filium quidem hæredem instituit, hac tamen lege adjuncta, ut si sine liberis decesserit, restituat fratri vel alteri bona à parente relicta, quoad Legitimam à jure removeatur, ita ut filius testari de ea, legare, vel pro arbitrio suo eam in alium transferre, vel transmittere possit; cætera verò bona fidei commissio continentur, restitutionique subjacent, si conditio extirerit. Hac occasione non incommode forsitan quæri potest, quid obtineat, si filius fideicommissio universali gravatus præter Legitimam suam etiam quartam Trebellianicam detrahere possit? Quæstio sane uti nobilissima & tritissima ita intricatissima; sunt quidam DD. qui duplicem detractionem juri civili congruam autumant, sed tantum abest, ut hanc suam sententiam LL. (erubescat enim JCtus sine lege loqui) stabilire possint, quin potius leges & loca in contrarium manifesta sint, ut *l. 6. C. Scutum Trebell. l. 1. ad L. falid. l. 8. §. 9. & 11. ff. de inoff. test.* Et hanc sententiam DD. unanimiter amplectuntur ita, quidem, ut *Rittershus. tr. de different. Jur. civ. & Can. lib. 4. cap. 9. miretur Fachin. lib. 5. c. 1. & 2. contrariam velle fovere opinionem. Pro communi sententia vid. Struv. Exercit. 36. thes. 30. Rittershus. ad Novell. part. 6. c. 4. n. 28. Strauch. d. Dissert. 10. th. 21. Amad. Eckolt.*

Eckolt. p. m. 489. & 497. Hahn. ad Wesenbec. ad Sam. Trebellian. N. 6. Canisum. d. tr. n. 15. & seqq. Gail. 2. Observ. 121. n. 4. & seqq. Carpzov. part. 3. C. 1. Definit. 20. & Rittershus. d. loc. qui argumenta dissentientium examinat & refellit; Hac autem in re divortium facit à jure civili Jus canonicum uti videre est ex cap. 16. Raynutius & c. 18. Raynaldus ext. de test. duplicem detractionem admittens; Unam Legitimam, nimirum jure Naturæ debitam, & qua filius, alteram, qua extraneus; Videbatur enim injustum Innocent. III. & Gregor. IX. hor. capp. Autoribus deterioris esse conditionis filios, quam extraneos, qui fidei commissio universali gravati, quartam Trebellianicam detrahunt, toto tit. D. & C. ad Scutum Trebell. eisque hoc beneficium non denegandum putarunt. Quod nam autem jus alteri prevalere debeat, quæri posset? nisi recepta regula in promptu esset, quod nimirum quoties res obscura aut dubia est jure civili, Jure autem canonico clare definita, canonibus etiam in foro civili standum; Minsing 9. Resp. 85. n. 3. Et quicquid sit in puncto Juris; crebriori calculo obtinuit hæc distinctio, quod nimirum aut filius fidei commissio gravatus est pure, id est absque ulla conditione, vel sub conditione (puta si sine liberis moreretur, quæ conditio in fidei commissis est frequentissima); Si prius, potest Legitimam tantum filius detrahere, sin posterius & Legitimam & Trebellianicam vid. Jason. in l. 24. n. 6. C. fam. ercisc. Castrens. in l. 6. n. 2. C. ad Scutum Trebell. quam usu frequentari & pro Evangelio teneri putat. Gail. 2. Observ. 121, n. 1. 2. & seqq. Rittershus. ad Novell. part. 6. c. 4. Acriter hanc duplicem detractionem de jure civili defendenti Fachinæo oppono Hottomann. Dissentientem.

Thef. XIX.

Inquisivimus hætenus in derivationem Legitimæ,

C 3

ejus

ejus definitionem, varias appellationes, Personas à quibus & quibus debeat, & in modum relinquendi, deducendique Legitimam. Restat ut videamus breviter, quid in eam imputetur, quæque actiones pro Legitima consequenda competant: Quoad priorem quæstionem hæc ponenda Regula; quod ea quæ à patre & ejus bonis immediatè proficiuntur, illa demum imputari solere in Legitimam, non autem quæ filio aliunde obvenerunt, ut late probat *Hartmann. Pistoris. l. 2. part. 2. quest. 38. n. 2. vid. m. Carpzov. d. tr. part. 3. c. 10. D. 8. Cucchum p. m. 135. & seqq. & Vicentium de Franchis Decis. 318. n. 5.*

Thef. XX.

Ex horum numero cum sit dos profectitia, quilibet videt, illam imputandam in legitimam: Dixi profectitia, adventitia enim, quianò ex re patris, vel factò ejus, aut patris intuitu obvenit, sed aliunde proficiscitur, huic imputationi obnoxia non est; Uti autem profectitium non tantum illud dicitur, quod ex bonis patris proficiscitur, sed ejus contemplatione datur, ita dos profectitia talis manet, si intuitu parentis illa data, etiamsi extra patrimonium ejus filia capiat, modo certissime constet, in ejus considerationem hoc factum *l. 6. ff. de collat.* Et hanc sententiam communem vocat *Paulus Castrens. Consil. 96. n. 2. vol. 2.* Item obtinere putant in dubio, idque admittere possumus in avo, qui neptem contemplatione filii potius dotare videtur, maxime si filius sit pauper *vid. Michael. Grass. d. §. quest. 29. & 24.*

Thef. XXI.

Imputationi porro subest donatio propter nuptias, idquè ad dotis similitudinem, & ut æqualitas servetur *l. 29. C. de inoff. test.* Itemque jocalia, vestes, omniaquè filix data occasione matrimonii, dummodo vestes sint pretiosæ & ad usum

usum quotidianum non necessariae, aliaquæ quæ pater alias verisimiliter non fuisset daturus, hancquæ sententiam communem appellat *Vasquius* §. 30. n. 267. *vid. m. Richter. de c. 40. n. 12. Michael. Grass. d. §. quest. 23. & Cucchum d. tr. p. 689.* modo pater expresse non designaverit, *auth. ex Test. C. de collat. Michael. Grass. quest. 22. n. 1. & 2.*

Thef. XXII.

Imputationem verò respuunt Bona castrensia & quasi, quæ filius acquisivit occasione vel armatae vel togatae militiae, quia etiam immunita sunt à collatione *l. 1. §. 15. ff. l. 2. l. ult. C. de collat.* Militia autem ex substantia patris profecta imputatur, quæ vel nummis vèdi, vel ad hæredes transmitti potest. *l. 30. §. 2. C. de inoff. test.* Sin autem neque vendi, neq; ad hæredes volitare possit, secus est *d. text.* Hinc videmus ea, quæ pater pro filio impendit, ut titulum Doctoris, vel Licentiati consequatur, imputationi non esse subjecta, quia sunt quasi castrensia *l. 3. §. fin. ff. de muner. & honor.* sunt enim libri, arma Doctoris, sine quibus non honeste militat; Est præterea Doctoratus Dignitas, quæ nec nummis vendi, nec ad hæredes transmitti potest, participant equidem filii de nobilitate, quæ tamen nullo pretio vendi, aut æstimari solita est. Habet quoque maximum onus annexum & contextum; Tritum illud enim notissimum; Ubi rosa ibi & spina, unde ex æquitate quadam impensæ dignitatis cum ipsius onere compensantur, hocquæ fit favore studiorum, qui maximus est *gloss. in l. Macedoniani C. ad Sctum Macedon. vid. D. Bechmann. tr. de Studiosor. privileg. c. 8. n. 12. Perez. in Cod. tit. de collat. n. 12. & 13.*

Thef. XXIII.

Execrantur quoque imputationem sumptus à parente studiorum causa in filium erogati *l. 50. ff. famil. ercisc.* quia alimen-

alimentis annumerantur, quæ filio debentur, quin & *arg.*
l. 4. ff. de castrens. pecul. præcipua habet filiusfam-
 lias, quæ pater ei in militiam proficiscenti largitus fuit, quo
 jure autem frui possunt milites, eo & quasi *Everhard. in loc.*
top. loco ab armat. milit. n. 1. & seqq. Alteram rationem *vid.*
in l. 3. §. 2. ff. ubi pupill. educ. Hæc tamen ita intelligenda
 sunt modo. I. parens hos sumptus, non animo credendi
 suppeditaverit *d. l. 50. ff. famil. ercisc.* quod tamen in dubio
 non præsumitur, sed probandum est, quod non sit exinde,
 si pater illos libro rationum seu Calendario suo inscripserit,
 seu inter communes expensas retulerit, quia diligentes quan-
 doquæ patresfamilias etiam sumptus minutissimos in libros
 rationum accurate referunt, saltem, ut singulis annis acce-
 ptorum & expensarum exactam rationem inire queant. *We-*
senbec. in parat. ff. de usucap. n. 11. Sed si pater in libros debito-
 rum assignaverit, seu in librum particularem ad hunc finem
 confectum, ut de expensis pro filio constare possit *Carp-*
zov. part. 3. Const. 11. D. 20. Finkelus. observat. 11. Limitatur
 hæc assertio, II. Si modum non excedunt hi sumptus, ut reliqui
 liberi legitimam non habeant salvam, cum enim, uti supr.
 probavimus, hæc liberis jure Naturæ debeatur, hujusquæ ra-
 tione filius dicatur creditor, hoc debito naturali defraudan-
 dus non est, *l. 26. §. 2. C. de inoff. test.* Tertio nisi hos sum-
 tus filius pessime dilapidaverit, *arg. auth. quod locum C. de col-*
lat. Quarto nisi pater hoc ultima voluntate caverit, quod
 tamen, ut & primum, *cum Richter. ad auth. habita C. ne fil. pro*
patre Disp. 5. p. 85. non de necessariis accipe. Et sane Reipl.
 quam maxime interest, ut iis non imputentur, quia alias vix
 invenirentur, qui studiis, unde commodum in æstimabile
 redditur, invigilarent. *Hilliger. ad Donell. lib. 19. c. 4. L. Z.*

Thef. XXIV.

Quid autem de Feudis dicendum. An illa admittant imputationem? Distincte procedendum, dicendumquè, quædam indistincte imputari, quædam non nisi certo in casu. In priorem classem referenda sunt. I. feuda nova, patris pecunia empta, habita nimirum ratione pecuniæ in emptio- nem eorum collocatæ, quia capit filius patris contemplatio- ne, sicuti quando filio emit pater militiam, & hanc conclu- sionem nullum habere dubium testatur *Michael. Grass. d. §. Legitima. quest. 21. vid. Hartmann. Pistor. part. 2. quest. 38. n. 63.* qui multis rationibus & argumentis hanc sententiam defendit. & *Carpzov. part. 3. C. II. D. 28.* II. Feuda hæredita- ria, quæ simpliciter pro se suisquè hæredibus, zum rechten Erbs- gut/ concessa sunt, & hoc procedit sive antiqua seu nova sint, quia capiuntur jure hæreditario, & censentur tanquam pars hæreditatis defuncti, uti bona allodialia, hinc in petitionem hæreditatis veniunt *Minsing. Cent. 3. observ. 67.* & cum ea ex substantia patris ejusquè hæreditate habeat filius, merito im- putare debet, *Grass. d. loc. Ludov. in synopsis. Jur. Feud. c. 4. num. 2. Vincentius de Franchis Dec. 365. num. 4. & seqq.* Posteriori autem adscribimus feuda ex pacto & providentia quæ ideo ita dicuntur, quia pactû hominis & providentia Legis in hoc concurrunt, ut solum descendentes ipsius investiti, non verò etiam hæredes extranei in feudo succedant; *vid. Clar. quest. 9. n. 6. in fin.* appellantur alias familiaria, seu de familia. Hæc non indistincte imputantur, sed tantummodo, si sunt nova, & immediate à patre ad filium devolvuntur, quia à patre, de cujus successione quæritur, acquisita sunt, cum enim pater cum Domini consensu postea possit alienare, fi- lius à patre, qui non auferendo videtur concedere, habere dicitur. Ut non dicam in patris potestate fuisse feuda vel

D

aqui-

acquirere vel non. *vid. plures rationes ap. Carpzov. part. 3. C. 10. D. 8.* secus est in feudis aquisitis non ab ipso, de cujus successione quaeritur, sed ab ejus patre vel aliis ascendentibus, quia potius ex pacto antecessorum quaesita, quam à patre profecta videntur, & extra substantiam patris capiuntur, ex sola enim providentia oriuntur, respectuque patris dicuntur adventitia, non profectitia, adeoque, uti alia bona adventitia, impugnationem respuunt. *Carpzov. d. loc. Grass. d. loc. Vincentius de Franchis. alleg. loc.*

Thef. XXV.

Sequuntur actiones, quæ pro Legitima consequenda competunt. Distinctione hic opus, aut enim in testamento Legitima ritè est relicta, aut non tota, sed aliquid tantum, aut plane nihil. Priori in casu ager petitione hæreditatis, si alius pro possessore vel hærede possideat, vel rei vindicatione, si titulo singulari; Quantum ad res singulari titulo relictas, & in Legitimam imputatas, actionibus ex testamento, eas petet, actionibusquè communibus experietur.

Thef. XXVI.

In secundo casu, ubi equidem aliquid est relictum, sed non integra, ratione relictæ eadem sunt actiones, ratione defectus autem non quidem patris testamentum impugnatur, sed ad supplementum per conditionem ex l. 30. & 36. C. de inoff. test. agitur. Hac conditione institutus etiam in re minima virtute ejus institutionis consequitur supplementum usque ad totam Legitimam, tanquam si fuisset institutus in tota Legitima, quia videtur plus dictum ac minus scriptum, quod etiam procedit etiam si clausula apposta fuisset, ne posset plus petere, propter rationem *in thes. XII. supr. alleg.* Nota tamen formam proponendi hanc conditionem. I. Quod in bonis defuncti tot sint bona, & tanti valoris II. Quod relicta.

relicta sit tanta summa titulo Institutionis. III. Quod prædi-
 cta summa sibi non sufficiat, pro sua Legitima portione. IV.
 Quod tantum deficiat pro sua Legitima, quare petit sibi sup-
 pleri juxta formam l. 30. C. de inoff. vid. Michael. Grass. d. S.
 Legitima quest. 48, Cucchum. p. 10.

Thef. XXVII.

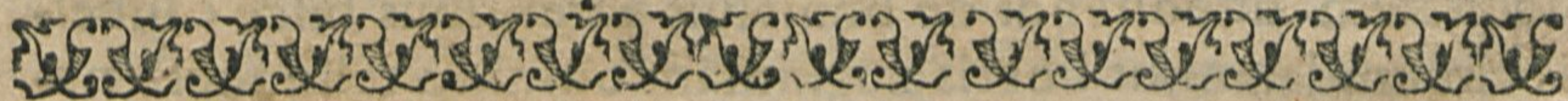
Si autem plane nihil est relictum eo casu, (qui tertius
 est) præteriti testamentum nullum dicunt, injustè autem ex-
 hæredati (qua voce præteritionem quoque, quæ pro exhæ-
 redatione est, hic complectimur) querelam inofficiosi mo-
 vent, qua defuncti judicium evertitur, testamentumque
 tanquam contra officium pietatis factum rescinditur. Ex-
 plorati enim Juris est, inquit Carpzov. part. 3. const. 9. Def. 18.
 facultatem disponendi de bonis suis parentibus hisce cancel-
 lis circumdatam, ut liberis Legitimam omnino relinquere ne-
 cesse habeant. Quod si inter miserint, liberis v.g. indultum est,
 ut hanc parentum inofficiosam dispositionem revocare, &
 debitam portionem petere possint l. 1. & 2. C. de inoff. test.
 Ex hisce patet differentia inter querelam inofficiosi, & condi-
 tionem, nimirum illa est odiosa, & rescindit testamentum,
 hæc favorabilis est, & datur ad supplendum id, quod filiis deest.

Thef. XXVIII.

Non tamen testamentum ob id nullum est, quod res
 pro Legitima relicta, filio evincatur, quasi nihil esset reli-
 ctum, quia loco rei relicta videtur æstimatio, quæ si non suf-
 ficit ad supplendum est agendum. Brunnem. ad 36. C. de
 inoff. test. Et hæc sunt quæ pro tenuitate atque imbecillitate
 ingenii de hac materia, ut nobilissima ita frequentissima mo-
 nere volui. Fateor equidem multa esse residua, quorum
 discussio huc quoque pertineret, pluraque apposta quæ li-
 matiorem & politioem tractationem desiderarent. Verum
 partim

partim instituti temporisque ratio, partim instans iter, quod, faxit D E U S bono omine! suscepturus sum, silentium mihi imponit. Tuum erit, Optime Lector, si non potes veritati, amori tribuere, ut hæc tuo testimonio subleves, tuaque commendatione exornes. Quod si feceris, (quod Te facturum mihi persuadeo certissime, de Tua enim humanitate in judicando minime despero) uti hoc apud me non vulgaris gratiæ locum obtinebit, ita nullum officii genus, aut studii, nullam omnino rem, quæ vel ad utilitatem Tuam, vel laudem spectabit, me prætermisurum pro certo habe.

Deo Sit Laus Honor & Gloria in
sempiterna sæcula.

Ad Nobilissimum DN. CANDIDATUM
genere ac indole conspicuum.

Nunc FRIDIOS, FRIDI, decus hoc utrum-
que Tribocum,
Nunc cognata tibi nomina magna re-
fers.

Sic capis & sic ipse paras exempla, Tuorum
Sic illustre bonâ surgis in omen ave.

Legitima immoto capitur si debita jure,
Tu quoque *Legitima*, præmia, jure, feres.

Gratulationis contestandæque benevolentia
ergo f.

PRÆSES.

VD-18

ULB Halle 3
003 487 318

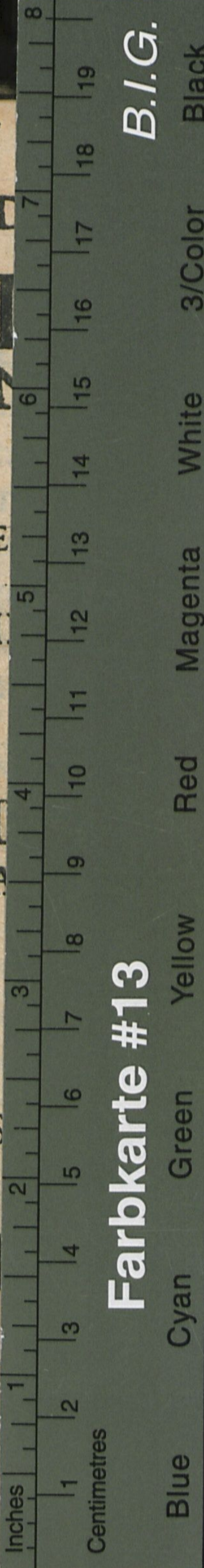

58

WDA7

Farbkarte #13

B.I.G.

ene vertat! 1682, 1 a 10
 A INAUGURALIS, *ll*
 EJUSQ;
 RÆSTATIONE
 te Numine
 RITATE AMPLISSIMI
 ORDINIS.
 C ILLUSTRISSIMA
 UNIVERSITATE
 I D E
 VLTISSIMO ATQVE
 ISSIMO
 COCCEJO
 NSILIARIO STATUS
 INI DIGNISSIMO
 D. SPECTABILI
 e sempiterno obser-
 cultu suspiciendo.
 ENTIA
 E JURE HONORES
 E CONSEQUENDI,
 examini subjicit
 COBUS SÆD.
 mariensis
 DC. LXXXII. b. l. q. f.
 ERGÆ,
 I VNIVERS. Typograph.

29

3/2.

